

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№1 (550)
січень–лютий
2020

Головний науковий редактор:
академік НАН України **ВАЛЕРІЙ СМОЛІЙ**

Редколегія:

Геннадій Боряк (заступник головного наукового редактора), *Владислав Верстюк*, *Степан Віднянський*, *Віктор Горобець*, *Олександр Гуржій*, *Андреа Граціозі* (Неаполь, Італія), *Віктор Даниленко*, *Олександр Донік* (заступник головного наукового редактора, відповідальний за випуск), *Роман Дрозд* (Слупськ, Польща), *Станіслав Кульчицький*, *Олександр Лисенко*, *Володимир Литвин*, *Іван Патрільяк*, *Руслан Пиріг*, *Сергій Плохій* (Кембридж, МА, США), *Олег Рафальський*, *Олександр Реєнт* (заступник головного наукового редактора), *Володимир Ричка*, *Олександр Рубльов*, *Петро Сас*, *Франк Сисин* (Торонто, Канада), *Валерій Солдатенко*, *Ігор Соляр*, *Тетяна Таїрова-Яковлева* (Санкт-Петербург, Російська Федерація), *Володимир Троцинський*, *Олександр Удод*, *Юрій Шаповал*, *Олексій Ясь*

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту історії України НАН України, протокол №1 від 30.01.2020 р.

Відповідальний секретар:
В'ячеслав Григор'єв

Редактори:
В'ячеслав Григор'єв
Ольга Донік

Макет і верстка:
Аліна Михайлова-Зінченко

Електронна версія:

🌐 uhj.history.org.ua/uk
🌐 history.org.ua/uk

«УІЖ» індексується в міжнародних наукометричних базах даних: EBSCO, ESCI (Web of Science Core Collection), Google Scholar, Index Copernicus, Slavic Humanities Index

Формат 70x100/16. Гарн. Century Schoolbook
Папір офсет. №1. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,5. Обл.-вид. арк. 21
Тираж 380 прим. Зам. №185
Підписано до друку 27.02.2020 р.
Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія КВ №24263-14103ПР видане
Міністерством юстиції України 27.12.2019 р.

Віддруковано з оригінал-макета
у ТОВ «ДІА»

Свідоцтво ДК №1149
від 12.12.2002 р.
Адреса: вул. Васильківська, 45, оф. 400
м. Київ, Україна, 03022
Тел./факс: +380 (44) 257-16-15
E-mail: dia_1997@ukr.net

UKRAINIAN HISTORICAL JOURNAL

Institute of History of Ukraine, I.F.Kuras Institute of Political and Ethno-National Research. Founded in 1957. Published 6 times a year. Editor-in-chief Valerii Smolii. Address of the editorial office: 4, M.Hrushevskoho, office 501, Kyiv, Ukraine, 01001. Tel. +380 (44) 278-52-34, fax +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

**Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 501, Київ, Україна, 01001
Тел. +380 (44) 278-52-34, факс +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua**

Науковий журнал. Заснований 1957 р. Виходить 6 разів на рік. © Редакція «УІЖ»

ЗМІСТ

***

Удод О. (Київ). Академік Валерій Смолій: історіографічний портрет (до 70-річчя з дня народження)..... 4

***

До XXIII Міжнародного конгресу історичних наук

Поморський Я. (Люблін, Польща). Велика зміна: Історія перед викликами... Послання XX Загального з'їзду польських істориків до істориків Центрально-Східної Європи 19

***

ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

Бокколіні А. (Вітербо, Італія). Конфлікт єпископів Інокентія Винницького та Яна Малаховського довкола унійної церкви 31

Шляхов О. (Дніпро), Донік О. (Київ). Практики та структура дозвілля робітників України в контексті індустриальних трансформацій кінця XIX – початку XX ст. (за матеріалами Катеринославської губернії) 45

Боляновський А. (Львів). Нереалізовані можливості: спроби українсько-польського порозуміння (осінь 1939 – перша половина 1941 рр.) 63

Вронська Т. (Київ), Стяжкіна О. (Київ). Мінусники у просторі радянського терору (1917–1953 рр.) 89

Тертична А. (Київ). Культурна комунікація України з Болгарією у світлі публічної дипломатії 1990-х рр. 112

Алексієвець Л. (Тернопіль), Алексієвець М. (Тернопіль). Трансформація відносин України та НАТО в 1991–2019 рр.: історичний аспект 126

Kashevarova N. (Kyiv). Crimes Against Cultural Heritage: the Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg and the Nuremberg Trial 143

МЕТОДОЛОГІЯ. ІСТОРІОГРАФІЯ. ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

- Вінниченко О. (Львів).** Заповіт руського воєводи князя Костянтина Вишневецького (31 травня 1641 р.): обставини укладення і внутрішня структура..... 155
- Пилипів В. (Київ).** Концепція культурної ідентичності в контексті історії культури постмодерного світу 172

РЕЦЕНЗІЇ Й ОГЛЯДИ

- Faszination Stadt: Die Urbanisierung Europas im Mittelalter und das Magdeburger Recht: Katalog (**Н.Білоус, Київ**) 181
- Таїрова-Яковлева Т. Коліївщина: великі ілюзії (**Ю.Мицик, Київ**)... 190
- Маслійчук В. Здобутки та ілюзії: Освітні ініціативи на Лівобережній та Слобідській Україні другої половини XVIII – початку XIX ст. (**В.Кононенко, Київ**) 193
- Машкевич С. Киев 1917–1920: Прощание с империей (**В.Солдатенко, Київ**) 196
- Чорнобильське досье КГБ: Суспільні настрої: ЧАЕС у пост-аварійний період: Збірник документів про катастрофу на Чорнобильській АЕС (**Н.Барановська, Київ; Ю.Шаповал, Київ**) ... 203
- Попова Т. Дисциплінарний образ науки: підходи и понятія (**О.Ясь, Київ**) 211

ХРОНІКА

- Пришляк В. (Луцьк).** Міжнародна наукова конференція «Луцький з'їзд 1429 р. на тлі епохи» 219
- Філінюк А. (Кам'янець-Подільський), Глушковецький А. (Кам'янець-Подільський), Комарніцький О. (Кам'янець-Подільський).** Наукові форуми в Кам'янець-Подільському центрі наукових гуманітарних студій 224

ЮВІЛЕЇ

- Зашкільняк Л. (Львів).** До 60-річчя доктора історичних наук Я.Грицака 231

- Надходження до бібліотеки** Інституту історії України НАНУ 237